

KOMISIJOS REGLAMENTAS (ES) Nr. 1217/2010

2010 m. gruodžio 14 d.

dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 101 straipsnio 3 dalies taikymo tam tikrų rūšių mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros susitarimams

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama 1971 m. gruodžio 20 d. Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 2821/71 dėl Sutarties 85 straipsnio 3 dalies taikymo kai kurioms susitarimų, sprendimų ir suderintų veiksmų rūšims ⁽¹⁾,

paskelbusi šio reglamento projektą,

pasikonsultavusi su Konkurenciją ribojančios veiklos ir dominuojančių padėčių patariamuoju komitetu,

kadangi:

- (1) Reglamentu (EEB) Nr. 2821/71 Komisija įgaliojama priimti reglamentą, kuriuo nustatomas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 101 straipsnio 3 dalies (*) taikymas tam tikrų rūšių susitarimams, sprendimams ir suderintiems veiksams, patenkantiems į Sutarties 101 straipsnio 1 dalies taikymo sritį, kurių objektas yra produktų, technologijų arba procesų iki jų pramoninio panaudojimo etapo moksliniai tyrimai ir technologijų plėtra bei naudojimas gautais rezultatais, įskaitant intelektinės nuosavybės teisių nuostatas.
- (2) Sutarties 179 straipsnio 2 dalyje Sąjunga raginama skatinti įmones, įskaitant mažąsias ir vidutines įmones, plėsti aukšto lygio mokslinius tyrimus ir technologijas bei remti jų pastangas bendradarbiauti tarpusavyje. Šiuo reglamentu siekiama sudaryti palankesnes mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros sąlygas ir veiksmingai apsaugoti konkurenciją.
- (3) 2000 m. lapkričio 29 d. Komisijos reglamente (EB) Nr. 2659/2000 dėl Sutarties 81 straipsnio 3 dalies taikymo mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros susitarimų grupėms ⁽²⁾ apibrėžiamos mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros susitarimų grupės, kurias Komisija laikė paprastai atitinkančiomis Sutarties 101 straipsnio 3

dalyje nustatytas sąlygas. Atsižvelgiant į bendrą teigiamą patirtį, įgytą taikant tą reglamentą, kuris nustoja galioti 2010 m. gruodžio 31 d., ir į vėlesnę patirtį, įgytą po jo priėmimo, tikslinga priimti naują bendrosios išimties reglamentą.

- (4) Šis reglamentas turėtų atitikti du reikalavimus – užtikrinti veiksmingą konkurencijos apsaugą, o įmonėms – pakankamą teisinį saugumą. Siekiant tų tikslų, turėtų būti atsižvelgiama į būtinumą kiek įmanoma supaprastinti administracinę priežiūrą ir teisinį pagrindą. Iki tam tikro įtakos rinkoje lygmens apskritai galima daryti prielaidą, kad, taikant Sutarties 101 straipsnio 3 dalį, teigiamas mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros susitarimų poveikis nusvers neigiamą poveikį konkurencijai.
- (5) Kad būtų galima reglamentu nustatyti Sutarties 101 straipsnio 3 dalies taikymą, nėra būtina apibrėžti tuos susitarimus, kurie gali patekti į Sutarties 101 straipsnio 1 dalies taikymo sritį. Individualiai vertinant susitarimus pagal Sutarties 101 straipsnio 1 dalį, turi būti atsižvelgta į keletą veiksnių, o ypač į atitinkamos rinkos struktūrą.
- (6) Susitarimai dėl bendro mokslinių tyrimų atlikimo arba bendro mokslinių tyrimų rezultatų plėtojimo iki jų pramoninio panaudojimo paprastai nepatenka į Sutarties 101 straipsnio 1 dalies taikymo sritį. Tačiau tam tikromis aplinkybėmis, pvz., tais atvejais, kai šalys susitaria neatlikti kitų mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros toje pačioje srityje taip atsisakydamos galimybės konkurencinėje kovoje būti pranašesnės už kitas šalis, tokie susitarimai gali patekti į Sutarties 101 straipsnio 1 dalies taikymo sritį ir dėl to turėtų būti įtraukti į šio reglamento taikymo sritį.
- (7) Galimybė taikyti šiuo reglamentu nustatytą išimtį turėtų būti numatyta tik tiems susitarimams, kurie pakankamai pagrįstai gali būti laikomi atitinkančiais Sutarties 101 straipsnio 3 dalyje nustatytas sąlygas.

⁽¹⁾ OL L 285, 1971 12 29, p. 46.

⁽²⁾ OL L 304, 2000 12 5, p. 7.

(*) Nuo 2009 m. gruodžio 1 d. EB sutarties 81 straipsnis tapo Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 101 straipsniu. Abu straipsniai iš esmės tapatūs. Prireikus šiame reglamente daromos nuorodos į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 101 straipsnį turėtų būti suprantamos kaip nuorodos į EB sutarties 81 straipsnį. SESV taip pat padaryta terminijos pakeitimų, pavyzdžiui, terminas „Bendrija“ pakeistas terminu „Sąjunga“, o terminas „bendroji rinka“ – terminu „vidaus rinka“. Šiose gairėse vartojama SESV terminija.

(8) Labiausiai tikėtina, kad bendradarbiavimu mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros srityje, taip pat naudojant rezultatus skatinama technikos ir ekonomikos pažanga, jei šalys bendradarbiaudamos prisideda papildomais igūdžiais, turtu ar veikla. Tai taip pat apima tokius atvejus, kai viena šalis tik finansuoja kitos šalies atliekamus mokslinius tyrimus ir technologijų plėtrą.

- (9) Bendras rezultatų naudojimas gali būti laikomas suprantama bendrų mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros pasekme. Jis gali būti skirtingų formų, kaip antai gamyba, intelektinės nuosavybės teisių, gerokai skatinančių technikos ir ekonomikos pažangą, naudojimas arba naujų produktų teikimas rinkai.
- (10) Didėjant mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros mastui ir veiksmingumui, vartotojai gali tikėtis naudoti iš atsiradusių naujų ar geresnių produktų ar paslaugų, dėl greitesnio tų naujų produktų ar paslaugų pateikimo rinkai arba dėl to, kad naudojant naujas ar geresnes technologijas ar procesus, sumažės kainos.
- (11) Siekiant pagrįsti išimties suteikimą, bendras naudojimas turėtų būti susijęs su produktais, technologijomis ar procesais, kuriems mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros rezultatų naudojimas turi lemiamą reikšmę. Be to, mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros susitarimuose visos šalys turėtų susitarti, kad bendrų mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros galutiniai rezultatai, įskaitant visas intelektinės nuosavybės teises ir praktinę patirtį, turi būti iš karto visiškai prieinami joms visoms tolesnių mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros bei naudojimo tikslais. Galimybė pasinaudoti rezultatais paprastai neturėtų būti ribojama, jei rezultatai naudojami tolesnių mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros tikslais. Tačiau kai šalys, laikydamosi šio reglamento nuostatų, riboja rezultatų naudojimo teises, ypač tais atvejais, kai šalių specializacija yra rezultatų naudojimas, rezultatų prieinamumas jų naudojimo tikslais gali būti atitinkamai ribojamas. Be to, tais atvejais, kai mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros procese dalyvauja akademinės įstaigos, mokslinių tyrimų institutai arba įmonės, kurios mokslinius tyrimus ir technologijų plėtrą siūlo kaip komercinę paslaugą, tačiau aktyviai nesinaudoja rezultatais, šalys gali sutarti mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros rezultatus naudoti tik tolesnių mokslinių tyrimų tikslu. Atsižvelgiant į šalių pajėgumus ir komercinius poreikius, šalių įnašas bendradarbiaujant mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros srityje gali būti nevienodas. Todėl siekiant atsižvelgti į šalių įnašų vertės arba pobūdžio skirtumus ir juos kompensuoti, mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros susitarimuose, kuriems taikomas šis reglamentas, gali būti numatoma, kad viena šalis turėtų kompensuoti kitos šalies įnašą, kad galėtų naudotis rezultatais tolesnių mokslinių tyrimų ar rezultatų naudojimo tikslais. Tačiau kompensacija neturėtų būti tokia didelė, kad kliudytų prieigai prie rezultatų.
- (12) Panašiai, tais atvejais, kai mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros susitarime nenumatyta jokia galimybė bendrai naudotis rezultatais, šalys mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros susitarime turi suteikti viena kitai galimybę naudotis jų sukaupta praktine patirtimi, jei tik tokia praktinė patirtis būtina kitoms šalims siekiant pasinaudoti rezultatais. Bet koks licencijų mokestis neturėtų būti toks didelis, kad kitoms šalims neleistų naudotis praktine patirtimi.
- (13) Pagal šį reglamentą suteikiama išimtis turėtų būti taikoma tik mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros susitarimams, kuriais įmonėms nesuteikiama galimybė panaikinti gana didelės atitinkamų produktų, paslaugų ar technologijų dalies konkurenciją. Būtina, kad ši bendroji išimtis nebūtų taikoma susitarimams tarp konkurentų, kurių produktų, paslaugų ar technologijų, kuriuos būtų galima pagerinti ar pakeisti panaudojus mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros rezultatus, užimama bendra rinkos dalis sudarant susitarimą viršija tam tikrą ribą. Vis dėlto negalima daryti bendros prielaidos, kad mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros susitarimai patenka į Sutarties 101 straipsnio 1 dalies taikymo sritį arba netenkina Sutarties 101 straipsnio 3 dalies sąlygų, kai viršijama šiame reglamente nustatyta rinkos dalies riba arba netenkinamos kitos šio reglamento sąlygos. Tokiais atvejais pagal Sutarties 101 straipsnį turi būti atliekamas individualus mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros susitarimo vertinimas.
- (14) Siekiant užtikrinti efektyvios konkurencijos palaikymą bendrai eksploatuojant rezultatus, turėtų būti nustatyta, kad bendroji išimtis toliau netaikoma, jei šalims priklausanti produktų, paslaugų ar technologijų, atsirandančių dėl bendrų mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros, rinkos dalis tampa pernelyg didelė. Išimtis turėtų būti ir toliau taikoma tam tikrą laikotarpį nuo bendro naudojimosi rezultatais pradžios, neatsižvelgiant į šalių užimamas rinkos dalis, kad jų rinkos dalys, ypač pateikus visiškai naują produktą, galėtų stabilizuotis ir kad būtų galima garantuoti trumpiausią investicijų grąžos laikotarpį.
- (15) Šiuo reglamentu neturėtų būti suteikta išimtis susitarimams, pagal kuriuos numatomi apribojimai, kurie nėra būtini teigiamam poveikiui, daromam dėl mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros susitarimo, pasiekti. Iš esmės susitarimams, kuriuose nustatyti tam tikrų rūšių griežti konkurencijos apribojimai, kaip antai šalių laisvės atlikti mokslinius tyrimus ir technologijų plėtrą su susitarimu nesusijusioje srityje apribojimai, kainų tretiesiems asmenims nustatymas, gamybos ar pardavimo ribojimai ir susitarime nustatyti produktų ar technologijų pasyvaus pardavimo kitoms šalims priskirtose teritorijose arba priskirtiems klientams apribojimai, neturėtų būti taikoma šiuo reglamentu nustatyta bendroji išimtis, neatsižvelgiant į šalių užimamas rinkos dalis. Šiomis aplinkybėmis naudojimo apribojimai nėra laikomi nei gamybos ar pardavimo apribojimais ir nesudaro teritorijų ar klientų apribojimų.
- (16) Rinkos dalies ribos nustatymu, išimties netaikymu tam tikriems susitarimams ir kitomis šiuo reglamentu nustatytomis sąlygomis paprastai užtikrinama, kad susitarimais, kuriems taikoma bendroji išimtis, nesuteikiamos galimybės šalims panaikinti konkurencijos didelei atitinkamų produktų ar paslaugų daliai.

(17) Negalima atmesti galimybės, kad antikonkurencinio galimybių ribojimo poveikis gali būti daromas, kai viena šalis finansuoja keletą savo konkurentų vykdomų mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros projektų, susijusių su tais pačiais susitarime nustatytais produktais ar technologijomis, ypač tais atvejais, kai šalis trečiųjų asmenų atžvilgiu įgyja išimtinę teisę naudotis rezultatais. Todėl šiuo reglamentu nustatyta išimtis turėtų būti taikoma tokiems apmokamiems mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros susitarimams, tik jeigu visų tokiuose bendruose susitarimuose dalyvaujančių šalių, t. y. finansavimą teikiančios šalies ir visų mokslinius tyrimus ir technologijų plėtrą atliekančių šalių, bendra rinkos dalis neviršija 25 %.

(18) Įmonių, kurios nėra konkuruojančios produktų, technologijų arba procesų, kuriuos galima patobulinti ar pakeisti panaudojus mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros rezultatus, gamintojos, susitarimais veiksminga konkurencija mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros srityje bus panaikinta tik esant išimtinėms aplinkybėms. Dėl to tokiems susitarimams reikėtų taikyti šiuo reglamentu nustatytą bendrąją išimtį, neatsižvelgiant į užimamos rinkos dalį, ir netaikyti išimtiniam atvejams minėtos išimties teikiamą privalumą.

(19) Komisija gali panaikinti šio reglamento taikymą pagal 2002 m. gruodžio 16 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1/2003 dėl konkurencijos taisyklių, nustatytų Sutarties 81 ir 82 straipsniuose, įgyvendinimo ⁽¹⁾ 29 straipsnio 1 dalį, jeigu ji konkrečiu atveju nustato, kad susitarimas, kuriam taikomos šiuo reglamentu numatytos išimtys, vis dėlto turi poveikį, nesuderinamą su Sutarties 101 straipsnio 3 dalies nuostatomis.

(20) Pagal Reglamento (EB) Nr. 1/2003 29 straipsnio 2 dalį valstybės narės konkurencijos institucijos gali panaikinti šio reglamento taikymą tos valstybės narės teritorijoje arba jos dalyje, jeigu ji konkrečiu atveju nustato, kad susitarimas, kuriam taikytinos šiame reglamente numatytos išimtys, vis dėlto turi poveikį, nesuderinamą su Sutarties 101 straipsnio 3 dalies nuostatomis tos valstybės narės teritorijoje arba jos dalyje, kai tokia teritorija turi visus atskiros geografinės rinkos požymius.

(21) Šio reglamento taikymas pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 1/2003 29 straipsnį galėtų būti panaikintas, pvz., tada, kai dėl mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros susitarimo iš esmės ribojama trečiųjų asmenų galimybė atitinkamoje srityje atlikti mokslinius tyrimus ir technologijų plėtrą, nes kitur yra riboti mokslinių tyrimų pajėgumai; kai dėl konkrečios tiekimo struktūros mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros susitarimu iš esmės ribojama trečiųjų asmenų galimybė patekti į susitarime nustatytų produktų ar technologijų rinką; kai be objektyviai pagrįstos priežasties šalys kitų trečiųjų asmenų atžvilgiu

nesinaudoja bendrų mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros rezultatais; kai susitarime nustatyti produktai ar technologijos visoje vidaus rinkoje arba didelėje jos dalyje veiksmingai nekonkuruoja su produktais, technologijomis ar procesais, naudotojų laikomais lygiaverčiais dėl savo savybių, kainos ir paskirties, arba kai dėl mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros susitarimo galėtų būti ribojama konkurencija naujovių srityje arba panaikinta veiksminga mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros konkurencija atitinkamoje rinkoje.

(22) Kadangi mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros susitarimai dažnai yra ilgalaikio pobūdžio, ypač tais atvejais, kai bendradarbiavimas apima ir rezultatų naudojimą, šis reglamentas turėtų galioti 12 metų,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Apibrėžtys

1. Šio reglamento sąvokų apibrėžtys:

a) „mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros susitarimas“ – dviejų ar daugiau šalių sudarytas susitarimas, kuriuo nustatytos šios veiklos sąlygos:

i) bendri susitarime nustatytų produktų ar technologijų moksliniai tyrimai ir technologijų plėtra bei bendras tų mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros rezultatų naudojimas;

ii) bendras pagal ankstesnį tų pačių šalių susitarimą kartu atliktų susitarime nustatytų produktų ar technologijų mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros rezultatų naudojimas;

iii) bendri susitarime nustatytų produktų ar technologijų moksliniai tyrimai ir technologijų plėtra, išskyrus bendrą rezultatų naudojimą;

iv) bendri susitarime nustatytų produktų ar technologijų apmokami moksliniai tyrimai ir technologijų plėtra bei bendras tų mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros rezultatų naudojimas;

v) bendras pagal ankstesnį tų pačių šalių susitarimą kartu atliktų susitarime nustatytų produktų ar technologijų apmokamų mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros rezultatų naudojimas;

vi) susitarime nustatytų produktų ar technologijų apmokami moksliniai tyrimai ir technologijų plėtra, išskyrus bendrą rezultatų naudojimą;

b) „susitarimas“ – susitarimas, įmonių asociacijos sprendimas arba suderintas veiksmas;

⁽¹⁾ OL L 1, 2003 1 4, p. 1.

- c) „moksliniai tyrimai ir technologijų plėtra“ – praktinės patirties, susijusios su produktais, technologijomis ar procesais, įgijimas bei teorinės analizės atlikimas, sisteminis tyrimas arba eksperimentavimas, įskaitant eksperimentinę gamybą, techninis produktų ir procesų testavimas, reikalingos įrangos kūrimas ir intelektinės nuosavybės teisių į gautus rezultatus įgijimas;
- d) „produktas“ – prekė arba paslauga, įskaitant tarpines prekes arba paslaugas bei galutines prekes arba paslaugas;
- e) „susitarime nustatyta technologija“ – per bendrus mokslinius tyrimus ir technologijų plėtrą atsirandanti technologija ar procesas;
- f) „susitarime nustatytas produktas“ – per bendrus mokslinius tyrimus ir technologijų plėtrą atsirandantis arba susitarime nustatytas technologijas naudojant pagamintas ar pateiktas produktas;
- g) „rezultatų naudojimas“ – susitarime nustatytų produktų gamyba ar platinimas, susitarime nustatytų technologijų taikymas, intelektinės nuosavybės teisių perleidimas ar licencijos joms suteikimas arba tokiai gamybai ar taikymui reikalingos gamybinės, prekybinės ar mokslinės patirties perdavimas;
- h) „intelektinės nuosavybės teisės“ – intelektinės nuosavybės teisės, įskaitant pramoninės nuosavybės teises, autorių teises ir gretutines teises;
- i) „praktinė patirtis“ – tam tikra iš patirties ir bandymų gautos nepatentuotos praktinės slaptos, svarbios ir apibrėžtos informacijos visuma;
- j) „slapta“ praktinė patirtis – praktinė patirtis, kuri nėra visuotinai žinoma ar lengvai prieinama;
- k) „svarbi“ praktinė patirtis – būtina ir naudinga susitarime nustatytiems produktams gaminti ar susitarime nustatytoms technologijoms taikyti praktinė patirtis;
- l) „apibrėžta“ praktinė patirtis – pakankamai išsamiai aprašyta, kad galima būtų patikrinti, ar ji atitinka slaptumo ir svarbumo kriterijus, praktinė patirtis;
- m) „bendra“ pagal mokslinių tyrimų ir technologijų plėtos susitarimą atliekama veikla – veikla, atliekama tais atvejais, kai su ja susijęs darbas yra:
- i) atliekamas bendros grupės, organizacijos arba įmonės;
 - ii) bendrai patikimas trečiajam asmeniui; arba
 - iii) pasidalijamas tarp šalių pagal specializaciją mokslinių tyrimų ir technologijų plėtos ar panaudojimo srityse;
- n) „specializacija mokslinių tyrimų ir technologijų plėtos srityse“ reiškia, kad šalys dalyvauja mokslinių tyrimų ir technologijų plėtos veikloje, reglamentuojamoje mokslinių tyrimų ir technologijų plėtos susitarime, ir tarpusavyje pasidalija darbą taip, kaip joms atrodo tinkamiausia; apmokami moksliniai tyrimai ir technologijų plėtra į šią apibrėžtį nepatenka.
- o) „specializacija rezultatų panaudojimo srityje“ reiškia, kad šalys tarpusavyje pasiskirsto tokias atskiras užduotis, kaip gamyba ar platinimas, arba nustato viena kitai naudojamasi rezultatais apribojimus, kaip antai apribojimus, susijusius su tam tikromis teritorijomis, klientais ar naudojimo sritimis; tai apima ir tuos atvejus, kai tik viena šalis gamina ir platina susitarime nustatytus produktus pagal išimtinę licenciją, kurią jai suteikė kitos šalys;
- p) „apmokami moksliniai tyrimai ir technologijų plėtra“ – moksliniai tyrimai ir technologijų plėtra, kuriuos atlieka viena šalis, o finansuoja finansavimą teikianti šalis;
- q) „finansavimą teikianti šalis“ – apmokamus mokslinius tyrimus ir technologijų plėtrą finansuojanti šalis, pati neatlikdama mokslinių tyrimų ir technologijų plėtos veiklos;
- r) „konkuruojanti įmonė“ – faktinis arba potencialus konkurentas;
- s) „faktinis konkurentas“ – įmonė, teikianti produktą, technologiją ar procesą, kurį atitinkamoje geografinėje rinkoje būtų galima patobulinti arba pakeisti susitarime nustatytu produktu ar technologija;
- t) „potencialus konkurentas“ – įmonė, kuri, jei nėra mokslinių tyrimų ir technologijų plėtos susitarimo, reaguodama į nedidelį, bet ilgalaikį santykinį kainų padidėjimą, per ne ilgesnį kaip trejų metų laikotarpį realiai, o ne vien teoriškai imtųsi reikalingų papildomų investicijų arba patirtų kitų veiklos perorientavimo išlaidų, kad galėtų pateikti tokį produktą, technologiją ar procesą, kurį atitinkamoje geografinėje rinkoje būtų galima patobulinti, iš dalies ar visai pakeisti susitarime nustatytu produktu ar technologija;
- u) „atitinkama produkto rinka“ – atitinkama produktų, kurie gali būti patobulinti, iš dalies ar visai pakeisti susitarime nustatytais produktais, rinka,
- v) „atitinkama technologijos rinka“ – atitinkama technologijų arba procesų, kurie gali būti patobulinti, iš dalies ar visai pakeisti susitarime nustatytais technologijomis, rinka.
2. Šiame reglamente sąvokos „įmonė“ ir „šalis“ apima ir atitinkamas su jomis susijusias įmones.

„Susijusios įmonės“ – tai:

- a) įmonės, kuriose mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros susitarimo šalis tiesiogiai ar netiesiogiai:
 - i) turi daugiau kaip pusės balsų teisę;
 - ii) gali skirti daugiau nei pusę stebėtojų tarybos, valdybos ar įmonei teisiškai atstovaujanciu organu nariu; arba
 - iii) turi teisę tvarkyti įmonės reikalus;
- b) įmonės, kurios tiesiogiai ar netiesiogiai mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros susitarimo šalies atžvilgiu turi a punkte išvardytas teises ar įgaliojimus;
- c) įmonės, kuriose b punkte nurodytos įmonės tiesiogiai arba netiesiogiai turi a punkte išvardytas teises ar įgaliojimus;
- d) įmonės, kuriose mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros susitarimo šalis kartu su viena arba daugiau a, b arba c punktuose nurodytų įmonių arba kuriose dvi ar daugiau pastarųjų įmonių kartu turi a punkte išvardytas teises ar įgaliojimus;
- e) įmonės, kuriose a punkte išvardytas teises arba įgaliojimus kartu turi:
 - i) mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros susitarimo šalys arba a–d punktuose minimos su jomis susijusios atitinkamos įmonės; arba
 - ii) viena ar daugiau mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros susitarimo šalių arba viena ar daugiau a – d punktuose nurodytų su jomis susijusių įmonių ir vienas ar daugiau trečiųjų asmenų.

2 straipsnis

Išimtis

1. Remiantis Sutarties 101 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgiant į šio reglamento nuostatas skelbiama, kad Sutarties 101 straipsnio 1 dalis netaikoma mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros susitarimams.

Ši išimtis taikoma tik tada, jeigu tokiuose susitarimuose yra konkurencijos apribojimų, kurie patenka į Sutarties 101 straipsnio 1 dalies taikymo sritį.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nustatyta išimtis taikoma mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros susitarimams, kuriuose yra nuostatų, susijusių su intelektinės nuosavybės teisių perleidimu ar licencijų suteikimu vienai ar daugiau šalių arba subjektui, kurį šalys įsteigia moksliniams tyrimams ir technologijų plėtrai, apmokamiems moksliniams tyrimams ir technologijų plėtrai bendrai atlikti arba rezultatams bendrai naudoti, jei tos nuostatos nėra pirminis tokių susitarimų objektas, bet yra tiesiogiai susijusios su jų įgyvendinimu ir tam būtinos.

3 straipsnis

Išimties suteikimo sąlygos

1. 2 straipsnyje nustatyta išimtis taikoma pagal šio straipsnio 2–5 dalyse nustatytas sąlygas.

2. Mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros susitarimuose nurodoma, kad bendrų mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros arba apmokamų mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros rezultatai, įskaitant visas intelektinės nuosavybės teises ir praktinę patirtį, turi būti iš karto vienodai prieinami visoms šalims tolesnių mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros ar rezultatų naudojimosi tikslais. Kai šalys, laikydamosi šio reglamento nuostatų, riboja rezultatų naudojimo teises, ypač tais atvejais, kai šalių specializacija yra rezultatų naudojimas, rezultatų prieinamumas jų naudojimo tikslais gali būti atitinkamai ribojamas. Be to, mokslinių tyrimų institutai, akademinės įstaigos arba įmonės, kurios mokslinius tyrimus ir technologijų plėtrą siūlo kaip komercinę paslaugą, tačiau aktyviai nesinaudoja rezultatais, gali sutarti mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros rezultatus naudoti tik tolesnių mokslinių tyrimų tikslu. Mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros susitarime gali būti numatyta, kad šalys vienai kitai kompensuoja už suteiktą galimybę atlikti tolesnius mokslinius tyrimus ar naudotis rezultatais, tačiau kompensacija neturi būti tokia didelė, kad kliudytų prieigai prie rezultatų.

3. Nepažeidžiant šio straipsnio 2 dalies, tais atvejais, kai mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros susitarime nustatomi tik bendri moksliniai tyrimai ir technologijų plėtra arba apmokami moksliniai tyrimai ir technologijų plėtra, mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros susitarime nurodoma, kad kiekviena šalis turi turėti galimybę naudotis visa kitų šalių turima praktine patirtimi, jei ji būtina siekiant naudotis rezultatais. Mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros susitarime gali būti numatyta, kad šalys vienai kitai kompensuoja už suteiktą galimybę naudotis visa turima praktine patirtimi, tačiau kompensacija neturi būti tokia didelė, kad kliudytų prieigai prie rezultatų.

4. Bet koks bendras naudojimas turi būti susijęs su rezultatais, kurie saugomi intelektinės nuosavybės teisėmis ar yra laikomi praktine patirtimi ir kurie yra būtini susitarime nustatytų produktų gamybai ar susitarime nustatytų technologijų taikymui.

5. Šalys, kurioms pavesta gaminti susitarime nustatytus produktus pagal naudojimosi specializaciją, turi išpareigoti atlikti visų kitų šalių susitarime nustatytų produktų tiekimo užsakymus, išskyrus atvejus, kai mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros susitarime taip pat nustatytas ir bendras platinimas, kaip apibrėžta šio reglamento 1 straipsnio 1 dalies m punkto i arba ii papunkčiuose, arba jeigu šalys susitarė, kad produktus gali platinti tik susitarime nustatytus produktus gaminanti šalis.

4 straipsnis

Rinkos dalies riba ir išimties taikymo trukmė

1. Jei šalys nėra konkuruojančios įmonės, 2 straipsnyje nustatyta išimtis taikoma mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros laikotarpiu. Tais atvejais, kai bendrai naudojamosi rezultatais, išimtis taikoma dar septynerius metus nuo to momento, kai susitarime nustatyti produktai ar technologijos buvo pirmą kartą pateikti vidaus rinkai.

2. Tais atvejais, kai dvi ar daugiau šalių yra konkuruojančios įmonės, 2 straipsnyje nustatyta išimtis taikoma šio straipsnio 1 dalyje nustatytu laikotarpiu tik tada, jeigu mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros susitarimo sudarymo metu

- a) 1 straipsnio 1 dalies a punkto i, ii arba iii papunkčiuose nurodytų mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros susitarimo šalių bendra rinkos dalis neviršija 25 % atitinkamų produkto ir technologijos rinkų; arba
- b) 1 straipsnio 1 dalies a punkto iv, v arba vi papunkčiuose nurodytų mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros susitarimų finansavimą teikiančios šalies ir visų kitų susitarimo šalių tų pačių susitarime nustatytų produktų arba technologijų bendra rinkos dalis neviršija 25 % atitinkamų produkto ir technologijos rinkų.

3. Pasibaigus 1 dalyje minėtam laikotarpiui, išimtis toliau taikoma tol, kol bendra šalių rinkos dalis neviršija 25 % atitinkamų produkto ir technologijos rinkų.

5 straipsnis

Sunkūs apribojimai

2 straipsnyje nustatyta išimtis netaikoma mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros susitarimams, kuriais tiesiogiai ar netiesiogiai, atskirai ar kartu su kitais nuo šalių priklausančiais veiksniais siekiama bet kurio iš šių tikslų:

- a) riboti šalių laisvę mokslinių tyrimų ir technologijų plėtrą atlikti savarankiškai arba bendradarbiaujant su trečiaisiais asmenimis su tuo mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros susitarimu nesusijusioje srityje arba su susitarimu susijusioje srityje po to, kai buvo užbaigti bendri moksliniai tyrimai ir technologijų plėtra arba apmokami moksliniai tyrimai ir technologijų plėtra;
- b) riboti gamybos ar pardavimo mastą, išskyrus:
 - i) gamybos tikslų nustatymą, jei bendras naudojimas rezultatais apima ir susitarime nustatytų produktų bendrą gamybą;
 - ii) pardavimo tikslų nustatymą, jeigu bendras naudojimas rezultatais apima bendrą susitarime nustatytų produktų platinimą arba bendrą susitarime nustatytų technologijų licencijų suteikimą pagal 1 straipsnio 1 dalies m punkto i ir ii papunkčius;
 - iii) naudojimosi rezultatais specializacijos veiksmus; ir
 - iv) šalių laisvės gaminti, parduoti produktus, technologijas arba procesus arba priskirti ar suteikti licencijas produktams, technologijoms ar procesams, kurie konkuruoja su susitarime nustatytais produktais ar technologijomis, laikotarpiu, per kurį šalys susitarė bendrai naudotis rezultatais, ribojimą;
- c) nustatyti kainas, kai susitarime nustatytas produktas parduodamas tretiesiems asmenims ar jiems suteikiama susitarime

nustatytos technologijos licencija, išskyrus kainų tiesioginiams klientams ar licencijos mokesčio tiesioginiams licencijų turėtojams nustatymą, kai bendras naudojimas rezultatais apima bendrą susitarime nustatytų produktų platinimą ar bendrą susitarime nustatytų technologijų licencijų suteikimą pagal 1 straipsnio 1 dalies m punkto i arba ii papunkčius;

- d) riboti teritorijos, kurioje šalys gali pasyviai parduoti susitarime nustatytus produktus ar suteikti susitarime nustatytų technologijų licenciją, ar klientų, kuriems šalys gali pasyviai parduoti susitarime nustatytus produktus ar suteikti susitarime nustatytų technologijų licenciją, išskyrus reikalavimą kitai šaliai suteikti išskirtinę licenciją naudotis rezultatais, pasirinkimą;
- e) reikalauti nevykdyti jokie susitarime nustatytų produktų ar technologijų aktyvaus pardavimo arba jį riboti teritorijose ar klientams, kurie nebuvo išimtinai priskirti vienai iš šalių pagal naudojimosi specializaciją;
- f) reikalauti nepriimti užsakymų iš klientų, įsisteigusių atitinkamoje šalių teritorijose, arba iš klientų, kurie kitais būdais priskirti šalims pagal naudojimosi specializaciją, kurie prekiautų susitarime nustatytais produktais kitose vidaus rinkos teritorijose;
- g) reikalauti apsunkinti naudotojų ar perpardavėjų galimybę gauti susitarime nustatytų produktų iš kitų perpardavėjų vidaus rinkoje.

6 straipsnis

Apribojimai, kuriems netaikoma išimtis

2 straipsnyje nustatyta išimtis netaikoma šiems išipareigojimams, nustatytiems mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros susitarimuose:

- a) išipareigojimui, atlikus tuos mokslinius tyrimus ir technologijų plėtrą, neginčyti intelektinės nuosavybės teisių, kurias tos šalys turi vidaus rinkoje ir kurios yra svarbios moksliniams tyrimams ir technologijų plėtrai, galiojimo arba, pasibaigus mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros susitarimui, intelektinės nuosavybės teisių, kurias tos šalys turi vidaus rinkoje ir kurios saugo tų mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros rezultatus, galiojimo, neapribojant galimybės nutraukti minėtą mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros susitarimą tuo atveju, kai viena iš šalių ginčija tokių intelektinės nuosavybės teisių galiojimą;
- b) išipareigojimui nesuteikti licencijų tretiesiems asmenims gaminti susitarime nustatytus produktus arba taikyti susitarime nustatytas technologijas, nebent susitarime bent vienai iš šalių numatyta galimybė naudotis bendrą mokslinių tyrimų ir plėtros arba apmokamų mokslinių tyrimų ir plėtros rezultatais ir jais naudojamosi vidaus rinkoje trečiųjų asmenų atžvilgiu.

7 straipsnis

Rinkos dalies ribos taikymas

Taikant 4 straipsnyje nustatytą rinkos dalies ribą, laikomasi šių taisyklių:

- a) rinkos dalis apskaičiuojama remiantis pardavimų rinkoje verte; jei nėra duomenų apie pardavimų rinkoje vertę, šalių rinkos daliai nustatyti gali būti naudojami apytikriai duomenys, grindžiami kita patikima rinkos informacija, įskaitant pardavimų apimtį;
- b) rinkos dalis apskaičiuojama remiantis paskutinių kalendorinių metų duomenimis;
- c) 1 straipsnio 2 dalies antros pastraipos e punkte minimų įmonių turima rinkos dalis padalinama lygiomis dalimis kiekvienai įmonei, disponuojančiai tos pastraipos a punkte išvardytomis teisėmis ar galiomis;
- d) jei 4 straipsnio 3 dalyje nurodyta rinkos dalis iš pradžių yra ne didesnė kaip 25 %, bet vėliau padidėja, tačiau neviršija 30 %, 2 straipsnyje minima išimtis taikoma dar dvejus iš eilės kalendorinius metus po tų metų, kuriais 25 % dydis buvo pirmą kartą viršytas;

e) jei 4 straipsnio 3 dalyje nurodyta rinkos dalis iš pradžių yra ne didesnė kaip 25 %, bet vėliau padidėja ir viršija 30 %, 2 straipsnyje minima išimtis taikoma dar vienerius kalendorinius metus po tų metų, kuriais 30 % dydis buvo pirmą kartą viršytas;

f) e ir d punktai negali būti kartu taikomi taip, kad būtų viršytas dvejų kalendorinių metų laikotarpis.

8 straipsnis

Pereinamasis laikotarpis

Sutarties 101 straipsnio 1 dalyje nustatytas draudimas nuo 2011 m. sausio 1 d. iki 2012 m. gruodžio 31 d. netaikomas 2010 m. gruodžio 31 d. jau galiojantiems susitarimams, kurie neatitinka šiame reglamente numatytų išimties suteikimo sąlygų, bet atitinka išimties suteikimo sąlygas, numatytas Reglamentu (EB) Nr. 2659/2000.

9 straipsnis

Galiojimo laikotarpis

Šis reglamentas įsigalioja 2011 m. sausio 1 d.

Jis nustoja galioti 2022 m. gruodžio 31 d.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2010 m. gruodžio 14 d.

Komisijos vardu
Pirmininkas
José Manuel BARROSO